

4. Leitfaden Schulpraxis: Pädagogik und Psychologie für den Lehrerberuf. – Berlin: Cornelsen, 2008. – 590 S.
5. <http://www.goethe.de/ins/ua/kie/uun/deindex.htm>
6. <http://www.goethe.de/lrn/prj/zgd/deindex.htm>

В статті розглядається питання про мотивацію як рушійну силу успішного оволодіння іноземною мовою, проаналізовано засоби мотивації студентів та сформульовано мотиви, які спонукають до вивчення саме німецької мови.

Ключові слова: мотивація, засоби мотивації, мотиви вивчення німецької мови.

В статье рассматривается вопрос о мотивации как о необходимом условии для успешного изучения иностранного языка, анализируются способы мотивации студентов, изучающих немецкий язык как иностранный, сформулированы мотивы, побуждающие к изучению именно немецкого языка.

Ключевые слова: мотивация, способы мотивации, мотивы изучения немецкого языка.

The article deals with the problem of motivation in the studying of foreign languages and German in particular. Some ways of motivation stimulating are suggested and the reasons for studying German are presented.

Key words: motivation, ways of motivation, reasons for studying German.

УДК 378.011.3-051:821(100)

ББК 74.580+83.3(0)

С.П. Бондар

м. Кам'янець-Подільський, Україна

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ЗА ДОПОМОГОЮ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку освітньої системи при викладанні зарубіжної літератури роль інформаційних технологій надзвичайно велика. Вони сприяють підвищенню якості та інтенсивності навчального процесу, привертають увагу старшокласників до найкращих літературних надбань. За допомогою комп'ютерної техніки учні та вчителі мають можливість ознайомитися з художніми текстами та науково-методичною літературою. Саме інформаційні технології дають змогу майбутньому педагогу використовувати в навчальному процесі як традиційні, так і передові методи навчання, надавати традиційним методам нове сучасне наповнення. Загальновідомо, що ефективність педагогічної праці часто знижується через складнощі, які є наслідком недостатнього рівня розвитку інформаційної культури викладача. Для вирішення цієї проблеми в нагоді стають сучасні інформаційні технології, які надають можливості створення комп'ютерних програм, простих у використанні, що дозволяє впроваджувати їх у педагогічні навчальні заклади з метою підвищення рівня педагогічної майстерності майбутнього викладача.

Поняття «інформаційні технології» є відносно новим у педагогіці, тому немає єдиної точки зору на його зміст і кожний науковець трактує його по-своєму, виділяючи те, що є найбільш важливим для свого дослідження. Зрозуміло, що в сучасному швидкоплинному світі роль інформаційних засобів і методик їхнього використання визначає подальше переосмислення та переробку цього поняття. О. Подзигун зазначає, що: «Література, присвячена інформаційним технологіям навчання, містить словосполучення близькі за значенням з поняттям «інформаційні технології навчання», наприклад «нові інформаційні технології у навчанні», «сучасні інформаційні технології навчання», «нові інформаційні технології освіти», «новітні інформаційні технології», «технології комп'ютерного навчання» та інші. Це є свідченням того, що поняття і термінологія стосовно інформаційних технологій ще остаточно не визначені» [10, с. 21].

Підготовку майбутніх учителів світової літератури на сучасному етапі неможливо розглядати без застосування інформаційних технологій. За М. Жалдаком, інформаційні

технології визначаються як сукупність методів і технічних засобів збирання, організації, збереження, опрацювання, передачі й подання інформації, що розширює знання людей і розвиває їхні можливості щодо керування технічними та соціальними проблемами [3, с.48].

Під новими інформаційними технологіями в освіті Гурін Р.С. розуміє впровадження нових підходів у навчально-виховний процес, що орієнтований на розвиток інтелектуальнотворчого потенціалу людини з метою підвищення його ефективності, завдяки застосуванню сучасних технічних засобів [2, с.15].

Інформаційні технології навчання розвивають особистість майбутнього фахівця, готують до самостійної продуктивної діяльності в умовах інформаційного суспільства, забезпечують професійний розвиток, розвиток навичок дослідницької діяльності. Надзвичайно важливим для вчителя світової літератури є те, що інформаційні технології впливають на розвиток комунікативних здібностей, допомагають студентам вдумливо й критично осмислювати вивчене.

Аналіз наявних досліджень. Проблемі використання інформаційних технологій присвячена значна кількість наукових досліджень: М. Жалдак, А. Жуковська, В. Лапінський, Ю. Машбиць, В. Носков, А. Нісімчук, І. Робетр, В. Стрельников, Л. Шевченко - визначили функції інформаційних технологій у навчальному процесі; І. Богданова, В. Биков, М. Буняєв, Р. Гуревич, А. Коломієць, В. Матросов, О. Подзигун – дослідили систему підготовки майбутніх учителів до використання інформаційних технологій у навчальному процесі. Серед найновіших наукових досліджень особливої уваги заслуговують дисертаційні дослідження О. Трофимова «Підготовка майбутніх учителів до використання аудіовізуальних і комп'ютерних технологій навчання», І. Богданової «Професійно-педагогічна підготовка майбутніх учителів на основі застосування інформаційних технологій», О. Подзигун «Педагогічні умови застосування інформаційних технологій у фаховій підготовці майбутніх учителів іноземної мови».

Невирішені аспекти проблеми. Але тільки незначна частина досліджень присвячена підготовці майбутніх фахівців гуманітарного спрямування та ролі інформаційних технологій у навчальному процесі: В.І. Носков «Інноваційні технології в гуманітарному вузі», Р.С. Гурін «Підготовка майбутнього вчителя гуманітарного профілю до застосування нових інформаційних технологій у навчальному процесі загальноосвітньої школи». Доводиться констатувати відсутність цілісних системних досліджень щодо ролі інформаційних технологій у процесі підготовки майбутніх учителів зарубіжної літератури.

Мета статті – проаналізувати стан підготовки майбутніх учителів зарубіжної літератури за допомогою інформаційних технологій (ІТ).

Виклад основного матеріалу дослідження. У процесі навчання у ВНЗ студенти дістають необхідні знання та вивчають предмети як логіку науки. Діяльність майбутніх фахівців зарубіжної літератури має одну мету – не просто отримати необхідні знання, а стати висококласним фахівцем. І. Слоневська зазначає: «Дисципліна «Зарубіжна література» сприяє розвитку професійно значимих особистісних якостей майбутнього педагога, які суттєво впливають на результат професійно-педагогічної діяльності і визначають індивідуальний стиль педагога» [11, с.13].

Важливу роль зарубіжна література відіграє в процесі фахової підготовки майбутнього вчителя-словесника. На думку Д. Мацько: «від учителя залежить багато чинників; зокрема:

1) від його успішної роботи значною мірою залежить, чи буде молоде покоління сприймати літературу не як сукупність творів, що визначені шкільною програмою, а як джерело людяності та моральності, яке формує світогляд особистості;

2) одним із першочергових завдань фахової підготовки є здатність педагога сповідувати ідеї толерантності, добра, людяності як у своєму житті, так і в професійній діяльності;

3) література, у свою чергу, виступає своєрідним «підручником життя», оскільки в художніх текстах знайшли своє відображення питання гуманізації міжособистісних та суспільних взаємин [6, с.69].

На етапі інформатизації суспільства можна визначити одне з головних завдань освіти - навчити студентів - майбутніх педагогів користуватися інформаційними технологіями. Внаслідок швидкого розвитку комп'ютерних технологій знання у цій сфері швидко старіють. Отже, при підготовці сучасних фахівців зарубіжної літератури необхідно, щоб знання мали пошуковий, творчий характер. Тому, - зазначає А. Жуковська - «Мета підготовки майбутніх учителів полягає у формуванні навичок систематичної роботи з комп'ютерною технікою, а також умінь навчити школярів навичок роботи з персональним комп'ютером. Для вчителя важливо знати, де і як знайти потрібне джерело інформації, як відсіювати з великого потоку потрібну та достовірну... Тому незамінним помічником для майбутнього педагога стають комп'ютерні технології як інструмент покращення педагогічної діяльності» [4, с.129].

Застосування ІТ може здійснюватися як на окремо взятому комп'ютері, на базі локальної мережі, так і з використанням Інтернет, який є невичерпним джерелом інформації, засобом одержання текстових, аудіо- і відео матеріалів. Інтернет-технології принесли у структуру ІТ такі елементи як: електронна пошта, телеконференції, чати, форуми, подання інформації у вигляді гіпермедіа.

За допомогою Інтернет майбутні вчителі зарубіжної літератури можуть користуватися базами даних інформаційних, науково-дослідних центрів по всьому світу, інформацією, яка розміщена на різних сайтах. Він дає можливість здійснення сумісних проєктів з представниками зарубіжних країн, отримання освіти на відстані в будь-яких організаціях України та за кордоном. А тому головним завданням викладачів ВНЗ є формування в студентів потреби в одержанні наукової, довідкової, навчальної інформації з Інтернет.

Використання Інтернет відкриває нові горизонти перед майбутніми вчителями зарубіжної літератури:

- 1) з'являється можливість гармонійного синтезу логічного й образного способів засвоєння інформації, що набагато більше підвищує ефективність освітнього процесу;
- 2) активізується й індивідуалізується процес навчання, засвоєння знань і навичок;
- 3) глобалізація інформаційних систем допомагає формуванню всесвітньо наукового, культурного й освітнього простору, полегшує процес міжнаціонального спілкування.

Ще однією перевагою комп'ютеризації навчання є зовсім інше ставлення студентів до контролю знань, до іспитів. Мережа Інтернет дозволяє студентам екзаменувати себе, використовуючи всі наявні форми самотестування. Використання Інтернет-технологій дозволяє розвивати студентам творчий потенціал. Майбутні фахівці можуть за допомогою інформаційних технологій підготувати окремі питання лекції, написати реферати, підготувати інформаційні повідомлення, підібрати методичні матеріали, підготуватися до семінарського заняття.

Варто виділити декілька умов, які забезпечать ефективне впровадження інформаційних технологій навчання в процесі підготовки майбутніх учителів зарубіжної літератури у вищій школі:

- чітке планування щодо впровадження інформаційних технологій на різних етапах вивчення зарубіжної літератури;
- врахування інформаційного потенціалу вищих навчальних закладів: наявність відповідної наукової і навчально-методичної бази, оновлення методики викладання світової літератури за допомогою ІТ, підключення до мережі Інтернет;
- підготовка викладачів до розроблення і впровадження інформаційних технологій навчання та наявність позитивної мотивації у студентів (розуміння майбутніми фахівцями

світової літератури необхідності використання ІТ у практичній діяльності та реалізації завдань у профільних школах);

– розроблення методики викладання курсу «Зарубіжна література»: розроблення навчальної програми, визначення теми, питань, підготовка практичних завдань, семінарів, диспутів; вибір методів, прийомів, форм організації навчання, методів та засобів контролю, організація самостійної діяльності студентів.

Варто зазначити, що цей перелік умов може діяти тільки в єдності та взаємозв'язку, тому, кожна умова впливає на дію іншої.

Відомий педагог-дослідник М. Фіцула визначає роль персональних комп'ютерів (ПК) у процесі підготовки майбутніх фахівців: «...вищий навчальний заклад повинен не лише ознайомити з основними сферами застосування комп'ютерів, принципом їх роботи, а й забезпечити в майбутніх учителів готовність до професійної діяльності, тобто навчитися користуватися комп'ютером» [13, с.42].

На відміну від підручників, телебачення, кінофільмів ПК забезпечує можливість негайної реакції на дії того, хто навчається, повторення, пояснення матеріалу для більш слабших, перехід до більш складнішого матеріалу для більш підготовлених студентів. Комп'ютер надає вчителю технологічну підтримку, вивільняє значну частину часу саме для живого спілкування з учнями.

Майбутньому вчителеві зарубіжної літератури обов'язково слід враховувати матеріал, який засвоюють учні в процесі вивчення української літератури, вміти порівнювати, розвивати навички самостійного аналізу – і це все за допомогою комп'ютерних програм. Наприклад, комп'ютерна програма «Експрес-діагностика» рівня розвитку комунікативної культури викладача призначена для проведення діагностики рівня сформованості комунікативної культури педагога за допомогою інформаційних технологій та засобів комп'ютерної техніки і складається з тестів, висновків і методичних рекомендацій учителю щодо удосконалення його комунікативної майстерності. Ця програма ефективно використовується в педагогічних університетах для підготовки майбутніх учителів до педагогічного спілкування.

Проте варто пам'ятати, що комп'ютерні програми не здатні й не повинні виконувати основні функції викладача: розвиток особистості студентів, творчий пошук з метою організації їхньої спільної роботи, підбір, розробка і вибір найкращих з конкуруючих програм, внесення до них змін. Викладач визначає предметні цілі навчання, масштаби застосування ІТ для формування моделі підготовки фахівців у конкретному ВНЗ [10, с.44].

За допомогою комп'ютера набагато ефективніше можна здійснити принцип наочності. Під час лекції з літератури викладач може показати необхідну в даний момент інформацію. Мультимедійні заготовки, як стверджує А. Коломієць, не тільки «оживляють лекційне заняття, а й формують фаховий стиль учителя, тому, що студент спостерігає конкретну педагогічну реальність, усвідомлює, осмислює, відчуває, розуміє, оцінює, сприймає або відхиляє її» [5, с. 257].

Форми роботи з комп'ютером на заняттях із зарубіжної літератури можуть бути різними: засвоєння нового матеріалу чи його закріплення з використанням комп'ютерних навчальних програм, написання творів, перевірка тестів, підготовка рефератів, сценаріїв, театралізація п'єс, робота з енциклопедіями.

Аналіз науково-педагогічної та методичної літератури свідчить, що на заняттях із зарубіжної літератури комп'ютер, як основний засіб ІТ, можна застосовувати таким чином:

- вирішення різноманітних методичних завдань: вправи, тести;
- комп'ютерні ігри на різних рівнях формування розуміння літературних понять, термінів;

- вирішення різноманітних комунікативних завдань у пропонуваній ситуації спілкування (студентам пропонується комунікативне завдання проблемного характеру, яке вони повинні вирішити, використовуючи базу знань, творчість і подати при цьому різні варіанти відповідей);

- використання банку даних (довідкового матеріалу країнознавчого характеру, інформації з енциклопедій);

- складання власних письмових творів, віршів, висловлювань, критичних матеріалів.

Описані можливості ІТ можуть бути реалізовані у практиці навчання зарубіжної літератури за умови, коли фахівець досконало володіє технікою та вміє навчити учнів застосовувати її. Випускник ВНЗ не може бути фахівцем, який досягнув високого рівня професійної майстерності, якщо він не знає засобів, які дозволили б йому вдосконалюватися у професійному плані.

Важливими напрямками використання інформаційних технологій в освіті стали такі: вивчення предметів із застосуванням мультимедійних навчальних програм, інтернет-технологій, автоматизованих, гібридних і електронних бібліотек; реалізація дистанційного навчання, створення «віртуальних» класів тощо [12, с. 24].

Використання мультимедійних ресурсів у процесі підготовки майбутнього вчителя зарубіжної літератури дозволяє сформулювати у студентів принципово нові прийоми інтелектуальної діяльності, що пов'язані з усвідомленням і структуризацією інформації.

Мультимедіа називають нову інформаційну технологію, що «дозволяє поєднати в одному програмному продукті текст, графіку, аудіо-та відеоінформацію, анімацію» [1, с.166].

О. Пехота уточнює це поняття і зазначає, що мультимедіа – це «поєднання спеціальних апаратних засобів і програмного забезпечення, що дозволяє на якісно новому рівні сприймати, переробляти і надавати різноманітну інформацію: текстову, графічну, звукову, анімаційну, телевізійну тощо» [8, с.170].

Мультимедійні програми з курсу «Зарубіжна література» повинні містити необхідний обсяг відомостей з даного предмету, разом утворюючи систему мультимедійної освіти даного профілю [14, с. 539]. Але основна відмінність мультимедійних програм від традиційних друкованих книжок полягає у ширших можливостях інтеграції різних видів мультимедійної інформації в межах одного засобу навчання, а саме: текст, музика, анімація, візуальні схеми і діаграми, відеокліпи. Все це сприяє кращій підготовці майбутніх учителів світової літератури та зацікавлює молодих фахівців до досконалого вивчення свого предмету.

Викладання світової літератури повинно відповідати сучасності. Нові методики її викладання мають урахувати сучасні вимоги до застосування інформаційних технологій. У процесі навчання важлива не інформаційна технологія сама собою, а те, наскільки її використання реалізує досягнення освітніх цілей. Тобто роль комп'ютера на уроці більш складна: його використання в навчальному процесі допомагає вчителю зробити урок динамічним, яскравим, насиченим. Комп'ютер ні в якому разі не замінить традиційної книжки, але це є знаряддя, яке поліпшує роботу вчителя. Слід зауважити, що навчальний процес із використанням комп'ютерної техніки створює сприятливі комунікативні ситуації та умови для розвитку творчих здібностей особистості, інтенсифікує процеси навчання, розширює та поглиблює міжпредметні зв'язки, що надзвичайно важливо при вивченні світової літератури (наприклад, порівнювати епоху зарубіжної літератури та української літератури). За допомогою ІТ можна поєднати разом різного роду інформацію: зорово-ілюстративну, текстову, звукову. Функції, які раніше виконували телевізор, відеомагнітофон, аудіомагнітофон, кінопроектор, діапроектор, з успіхом узяв на себе комп'ютер. До цього слід сказати, що якість передачі, збереження, відображення інформації значно поліпшилися.

За допомогою комп'ютерних технологій можна створити спеціальні навчальні програми, тренажери, демонструвати відеоматеріали. Наприклад, програма Power Point допоможе майбутньому вчителю світової літератури організувати презентації під час виступу на уроці-семінарі чи конференції, підготує роздатковий матеріал для старшокласників. Такою є головна мета цієї програми. Але можливості її так різноманітні, що вона ідеально підходить для створення мультимедійних навчальних посібників: з кольоровою графікою, відеосюжетами, звуковим оформленням, анімацією. Ці навчальні посібники можна використовувати для допомоги на уроках-лекціях, для підготовки додаткових матеріалів.

Мультимедійні технології дають можливість проведення інтегрованих уроків. Можна, наприклад, провести урок літератури в комп'ютерному класі, заздалегідь приготувавши для цього презентацію з яскравим відеорядом (ілюстраціями, відеокліпами, звуком). Ця презентація може бути використана під час уроку-лекції, уроку-бесіди чи як мультимедійний посібник для самостійної роботи студентів для підготовки до уроку.

Зацікавити майбутніх фахівців до роботи з інформаційними технологіями досить нескладна задача. Наприклад, готуючись до практичного заняття зі світової літератури, викладач їм може запропонувати створити мультимедійний проект (замість традиційного реферата чи доповіді) з використанням різних способів обробки і представлення інформації в різних програмних середовищах. Крім презентацій, студенти можуть створювати бази даних про поетів, письменників.

Отже, за допомогою різноманітних сучасних програм, інформаційних технологій можна удосконалити підготовку майбутнього фахівця, який згодом буде використовувати вивчене у процесі викладання зарубіжної літератури у школах. Як слушно зазначив Ю. Машбиць, «учителі зможуть ефективно використовувати нові інформаційні технології навчання лише в тому випадку, коли вони матимуть бажання і вмітимуть застосовувати у своїй практиці ці технології» [14, с.3].

Отже, з вищесказаного можна зробити висновок, що недостатнє використання комп'ютерних технологій у підготовці майбутніх фахівців зарубіжної літератури зумовлено відсутністю досконалої концепції та програми інформатизації кожного навчального закладу, яка передбачала би цілісну систему їх застосування у навчанні та професійній підготовці. Потрібно відзначити, що нині методика використання інформаційних технологій у викладанні гуманітарних дисциплін перебуває у стадії розроблення і тому головною нашою задачею є формування вчителя-словесника в умовах сучасного інформаційного суспільства, який зможе виховати в учнів високу культуру читання, як одну зі складових інформаційної культури.

Література:

1. Гуревич Р.С. Інформаційно-телекомунікаційні технології в навчальному процесі та наукових дослідженнях: навч. посібник / Р.С. Гуревич, М.Ю. Кадемія. – Вінниця: ООО «Планер», 2005. – 366с.
2. Гурін Р.С. Підготовка майбутнього вчителя гуманітарного профілю до застосування нових інформаційних технологій у навчальному процесі загальноосвітньої школи: Дис... канд. пед. наук: 13.00.04. – Одеса, 2004. – 194 с.
3. Жалдак М.И. Система подготовки учителей к использованию информационных технологий в учебном процессе. Автореф. дис...докт. пед. наук. – М: НИИСИМОАПН СССР, 1989. – 48с.
4. Жуковська А.Л. Комп'ютерні технології навчання як запорука якісної освіти у світлі сучасних новітніх інформаційних досягнень // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Випуск 29. – 2006. – С.129.
5. Коломієць А.М. Інформаційна культура вчителя початкових класів: Монографія. – Вінниця: ВДПУ, 2007. – 379 с.
6. Мацько Д.С. Формування гуманістичних цінностей майбутніх учителів зарубіжної літератури в процесі фахової підготовки: Дис...канд. пед. наук: 13.00.04. – Луганськ, 2008. – 274 с.

7. Машбиць Ю.І. Нові інформаційні технології навчання / Ю. Машбиць // Педагогічна газета. – 2004. - №11 (124). – С.3
8. Освітні технології: навч.-метод. посіб. / [О.М. Пехота, А.З. Кіктенко, О.М. Любарська та ін; за ред. О.М. Пехоти]. – К.: Видавництво А.С.К., 2003. – 255 с.
9. Основи нових інформаційних технологій навчання: Посібник для вчителів / Авт.кол.; За ред. Ю.І. Машбиця. Інститут технологій ім. Г.С. Костюка АПН України. – К.: ІЗМН, 1997. – 264 с.
10. Подзигун О.А. Педагогічні умови застосування інформаційних технологій у фаховій підготовці майбутніх учителів іноземної мови: Дис...канд. пед. наук: 13.00.04. – Вінниця, 2009. – 213 с.
11. Слоневська І.Б. Формування фундаментальних цінностей майбутнього педагога засобами зарубіжної літератури: Автореф. дис. канд... філософ. наук: 09.00.03 / Інститут вищої освіти АПН України. – К. – 2002. – 18 с.
12. Співаковський О.В. Педагогічні технології та педагогічно-орієнтовані програмні системи: предметно-орієнтований підхід // Комп'ютер в школі та сім'ї. – 2002 - № 2. - С. 17-22; № 3. - С. 23-26.
13. Фіцула М.М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. – К.: «Академія», 2000. – 542 с.
14. Шевченко Л.С. Використання технології мультимедіа на уроках і у позаурочний час // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: Зб. наук. праць: У 2 ч. Київ, Вінниця, 2002. Ч.1. – 539с.

У статті йдеться про інформаційні технології. Визначається їх роль у підготовці майбутніх учителів зарубіжної літератури. Досліджено, що підготовку студентів ВНЗ неможливо розглядати без застосування інформаційних технологій. Серед інформаційних технологій у статті досліджено функції Інтернет, персонального комп'ютера та мультимедійних програм.

Ключові слова: інформаційні технології, підготовка, майбутні вчителі, зарубіжна література, Інтернет, персональний комп'ютер, мультимедійні програми.

В статье идет речь об информационных технологиях. Определяется их роль при подготовке будущих учителей иностранной литературы. Исследовано, что подготовку студентов ВУЗ невозможно рассматривать без применения информационных технологий. Среди информационных технологий в статье исследовано функции Интернет, персонального компьютера и мультимедийных программ.

Ключевые слова: информационные технологии, подготовка, будущие учителя, иностранная литература, Интернет, персональный компьютер, мультимедийные программы.

The article deals with the informatical technologies and their part of preparation of the future teachers of foreign literature. The article proves that preparation of the students of universities is impossible without informatical technologies. Among the informatical technologies the article deals with the functions of the Internet, the computer and the multimedia programs.

Keywords: informatical technologies, preparation, future teachers, foreign literature, Internet, computer, multimedia programs.

УДК 37.018

ББК 74.5

Т.Р. Брига
м. Львів, Україна

ІНТЕРАКТИВНЕ НАВЧАННЯ ЯК ФОРМА ОРГАНІЗАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Постановка проблеми. Соціально-політичні зміни, що відбуваються в українському суспільстві, вимагають відповідних акцентів у освітній галузі. Нова освітня філософія визначила пріоритетні напрями педагогічної діяльності, серед яких особливої ваги набирає стратегія спрямування навчально-виховного процесу на формування духовного світу особистості, утвердження загальнолюдських цінностей, розкриття потенційних можливостей і здібностей учнів, а також становлення професійної майстерності педагогів.

Актуальність проблеми. Сучасні зміни в суспільстві спонукають педагогів шукати інновації та впроваджувати їх у навчальний процес. Перед освітою постає завдання